Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järeldused oskuste ja pädevuste arendamise rollist Lissaboni eesmärkide täitmisel

(2005/C 292/02)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU JA NÕUKOGUS KOKKU TULNUD LIIKMESRIIKIDE VALITSUSTE ESINDAJAD,

VÕTTES ARVESSE:

1. Euroopa Ülemkogu 2005. aasta märtsi kohtumisel vastu võetud järeldusi ([1]), mis taaskäivitasid Lissaboni strateegia, keskendudes majanduskasvule ja tööhõivele, rõhuasetusega teadmistele, innovatsioonile ja inimkapitalile ning elukestvale õppele kui nimetatud eesmärkide saavutamise eeldustele.

2. Majanduskasvu ja tööhõive koondsuuniseid (2005—2008) ([2]), milles kutsutakse üles kohandama haridus- ja koolitussüsteeme:

   — suurendades ja kindlustades nende atraktiivsust, avatust ja kvaliteedistandardeid;

   — kohandudes uute ametialaste vajaduste, põhipädevuste ja tulevaste kutseoskuste nõuetega, parandades selleks kvalifikatsioonide määratlust ja läbipaistvust, nende tegelikku tunnustamist ning mitteformaalse ja informaalse õppimise tõendamist.

TULETAVAD MEELDE, ET:

1. Osana Kopenhaageni protsessist kutsuti Maastrichti 2004. aasta detsembri kommünikees keskenduma "kutsehariduse ja -väljaõppe ühendamisele teadmistepõhise majanduse tööturu nõuetega kõrge kvalifikatsiooniga tööjõu järele" ja arendama Euroopa kvalifikatsioonide raamistikku, mis "peamiselt toetub pädevusele ja õpitulemustele".

2. Osana tööprogrammist "Haridus ja koolitus 2010" kutsuti 2004. aasta ühises vahearuandes ([3]) üles tihedamale partnerlusele (riiklikule, piirkondlikule, kohalikule ja valdkondlikule), et arendada paindlikke ja tõhusaid haridus- ja koolitussüsteeme ning Euroopa kvalifikatsioonide raamistikku, mille kohta komisjon peab praegu konsultatsioone.

RÕHUTAVAD, ET:

1. Järeldustes nimetatud "oskused ja pädevused" hõlmavad kõikide õppimisvormide ja -tasemete erinevaid tulemusi, sealhulgas formaalse, mitteformaalse ja informaalse õppimise tulemusi. Luues aluse majanduskasvuks, aitavad oskused ja pädevused kaasa isiklikule eneseteostusele, kodanikuaktiivsusele ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele. Need aitavad parandada ka kohanemisvõimet, innovatsiooni ja ettevõtlikkuse kasvu.

2. ELi majanduse tulemuslikkus suureneks tootlikkuse suurendamise, ettevõtluse ning teadusuuringute ja uuenduste kasutuselevõtuga.

RÕHUTAVAD, ET:

1. Töötajate oskuste ja pädevuste täienemine parandab tootlikkust. Oskuslik tööjõud on paremini võimeline reageerima muutustele dünaamilises teadmistepõhises majanduses, samas kui paremate oskustega ja pädevamad inimesed on tõenäolisemalt sotsiaalselt integreeritud, rahulolevad ja aktiivsed kodanikud.

2. Teadmistepõhises ühiskonnas ja majanduses on vaja kohasel tasemel põhipädevusi, sealhulgas kodanike digitaalset kirjaoskust ja e-oskusi ning suutlikkust vajadusel omandada kõrgema taseme oskusi ja pädevusi.

3. Majanduskasvu ei ole võimalik saavutada, kui investeerimine oskustesse ja pädevustesse on piiratud ainult kõrgeltharitutega. Märkimisväärset majanduslikku tulu võib samuti saavutada põhipädevuste parandamise abil ja tegeledes vähese kvalifikatsiooni ja ebasoodsas olukorras olevate rühmade vajadustelega, sealhulgas kasutades paremini olemasolevaid oskusi ja pädevusi, näiteks vanema elanikkonna oskusi ja pädevusi.

LEPIVAD KOKKU, ET:

1. Oskuste ja pädevuste suurendamine on elukestvat õpet käsitlevate strateegiate tähtsaim element. Sinna hulka peaks kuuluma põhipädevuste omandamine ning põhiharidus- ja koolitussüsteemide tõhus kasutamine, mille tulemusena tekib üksikisikuid, kes on altid oma oskusi ja pädevusi uuendama ja täiendama kogu elu jooksul. Tõhustada tuleks kutsehariduse ja üldhariduse võrdset austamist ja nendevahelisi seoseid. Samamoodi on oluline elukestev juhendamine, et toetada üksikisikuid uute oskuste ja pädevuste omandamisel ja nende uuendamisel.

([1]) Dok 7619/1/05.
([2]) Dok 10205/05 (avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*).
([3]) Dok 6905/04

2. Määrav osa oskusi ja pädevusi käsitlevate tõhusate strateegiate tagamisel on haridus- ja koolitusministritel. Selle saavutamiseks on oluline tihe koostöö kõikide asjaomaste ministrite vahel.
3. Haridus- ja koolituspoliitika peaksid samuti sisaldama tulevikku suunatud lähenemist, et prognoosida oskuste-, pädevuste- ja ametialaseid vajadusi ühiskonnas ja majanduses.
4. Asjassepuutuvad ministeeriumid peaksid seetõttu veenma majanduspartnereid, tööturu osapooli ja teisi sidusgruppe, sealhulgas teadusasutusi, aktiivselt osalema valdkondlike oskuste ja pädevuste vajaduste määratlemisel. Selline partnerlus saab tõsta tootlikkust, vähendada puudust oskustöötajõu järele ja ergutada tööandjaid oma tööjõudu harima ja välja õpetama.
5. Euroopa kvalifikatsioonide raamistiku loomise tulemusel peaks suurenema läbipaistvus, tööturul vajaminevate oskuste ja pädevuste tunnustamine ning Euroopa tasandi valdkondadel peaks olema võimalik lahendada hariduse ja koolitusega seotud väljakutseid.
6. Uuenduslikud õppemeetodid, näiteks info- ja sidetehnoloogia kasutamine, võimaldavad laiemat osalemist elukestvas õppes ja nii vähendada sotsiaalset tõrjutust ning parandada töö ja eraelu tasakaalu. Töötajatele saab paindlikku koolitust hõlpsamalt pakkuda koolitajate parema koostöö ning info- ja sidetehnoloogia infrastruktuuri tõhusama kasutamise abil.

KUTSUVAD LIIKMESRIIKE JA KOMISJONI ÜHESKOOS:

1. tegelema osana "Haridus ja koolitus 2010" tööprogrammist valdkondlike oskuste küsimusega oskuste ja pädevuste suurendamise kontekstis;
2. kasutama ühenduse tulevasi haridus- ja koolitusalaseid õigusakte, et toetada oskustele ja pädevustele valdkonnapõhiste lähenemiste arendamist seoses nii kutsehariduse ja väljaõppe kui kõrgharidusega.

KUTSUVAD LIIKMESRIIKE ÜLES:

1. tagama asjakohaste ministeeriumide vahel tõhusa koostöö oskusi ja pädevusi käsitlevate strateegiate arendamiseks, sealhulgas Lissaboni strateegiaga seotud iga-aastaste riiklike aruannete ettevalmistamisel ning osana nende riiklike elukestva õppe strateegiatest;
2. kooskõlas riiklike õigusaktide ja tavadega looma riiklikul, piirkondlikul, kohalikul ja valdkondlikul tasandil partnerlusi tähtsaimate sidusgruppidega, sealhulgas tööandjate ja ametiühingutega. Sellised partnerlused peaksid looma süsteemi, mis vastab nõudlusele, võtab arvesse pikaajalisi vajadusi oskuste ja pädevuste järele, julgustab investeerima oskustesse ja pädevustesse ning tegeleb ebasoodsas olukorras olevate rühmade erivajadustega;
3. algatama hariduse ja koolituse pakkujate vahel koostööd olemasolevate info- ja sidetehnoloogia infrastruktuuride kasutamiseks, et laiendada osalemist elukestvas õppes ja parandada oma kodanike e-oskusi.

KUTSUVAD KOMISJONI ÜLES:

1. koondama 2006. aastal need liikmesriigid, kes soovivad osana töökavast "Haridus ja koolitus 2010" arendada valdkondlike oskuste rühmaõpet;
2. kutsuma Euroopa Kutseõppe Arenduskeskust ja vajadusel Euroopa Koolitusfondi üles lõpetama 2006. aastal ülevaate erinevatest valdkondlikest lähenemistest oskustele ja pädevustele kogu ELis ning ühinevates ja kandidaatriikides.